

Posudek bakalářské práce

Tereza Jansová, *Užití a význam členu u vlastních jmen osob v italštině (korpusová analýza).*
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, ak. r. 2015/2016, 65 stran.

Tereza Jansová se ve své bakalářské práci věnuje členu jako slovnímu druhu s určitou morfologií a celou řadou funkcí. První část práce se týká obecného popisu tvarosloví (člen určitý, neurčitý, předložkový člen, dělivý člen) a zároveň se zaměřuje na hlavní téma práce, totiž otázku užití členu s vlastními jmény osob. Jde o oblast, pro niž je sice typická určitá sada pravidel, ale která přesto vykazuje značnou rozkolísanost. Diplomantka se proto pustila do korpusových dat, díky nimž lze získat reálný obrázek o frekvenci jednotlivých případů. Tomuto cíli je pak podřízena druhá, empirická část předkládané práce. Tematicky i metodologicky se tak text jeví v zásadě v pořádku, ačkoli v jednotlivostech lze spatřit mnohé nedostatky, ke kterým se záhy vyjádřím.

Bakalářská práce je, jak už bylo naznačeno, logicky rozdělena do dvou hlavních částí (teoretické a empirické). Teoretická práce na základě dostatečných sekundárních odkazů shrnuje známá fakta o morfologii členů, avšak poměrně málo toho říká o jejich funkci. Přitom nějaké charakteristiky členu určitého / neurčitého (např. otázka jedinečnosti, inkuzivity či vzájemné obeznámenosti s referentem) by diplomantce poskytly užitečné interpretační vodítko k analýze korpusových dat (která zůstávají bez jakéhokoli hlubšího komentáře). Empirická část je vystavěna na datech z ItWaCu: diplomantka zde z nekonečného množství potenciálních příkladů vybírá určitý vzorek vlastních jmen, nabízí několik příkladů a nakonec (od s. 59 dále) je poměrně dobře shrnuje.

Měl bych několik připomínek, někde se týkají spíš formulačních nepřesností, jinde poukazují na obsahové či interpretační nedostatky.

1) Na s. 10 by asi bylo dobré upřesnit, v jakém smyslu se výpůjčky řídí stejnými pravidly jako slova „domácí“ – je to samozřejmě jasné z příkladu *lo sport*. V případě výpůjček je složitou otázkou spíše přiřazování rodu; jakmile ten je připsán, pak se forma členu řídí fonologickou podobou slov. Předpokládám, že diplomantka chtěla říci právě toto.

2) Prezentace příkladů by zasluhovala daleko pečlivější formát (včetně jazykové korektury). Nejenže se tam objevují vlastní jména s malým počátečním písmenem, ale i uvnitř příkladů je celá řada chyb (automatický pravopis programu Word vždy mění předložku „con“ na „noc“).

3) U mnoha příkladů by bylo nutné provést pečlivou revizi: ne všechny totiž odpovídají přesně tomu, co diplomantka chce hledat. Proto někdy uvádí příklad „nesprávného“ užití členu tam, kde je naprosto v pořádku (např. na s. 30 *il Prometeo eschiliano – Aischylův Prométheus*; na s. 30 se objevuje *L'Ulisse* i tam, kde jde o slavný Joyceův román, nebo je *Ulisse* dále modifikován vztahnou větou).

4) Na s. 49 moc nerozumím tomu, co se míní „pocitovou vzdáleností dané osoby“ - diplomantka říká, že člen určitý signalizuje určitý odstup a že to platí i pro historické osoby. Myslím, že je však obtížné tohle prokázat např. u dvojice *il Boccaccio* versus *Boccaccio*.

5) Zůstanu-li u příjmení proslulých osobností, pak i v případě *Manzonih* není analýza příliš precizní, neboť se v korpusových datech objevují i jiní „Manzoniové“, než je známý spisovatel (na s. 51 je řeč o „poslanci Manzoni“). Pak je ale kontrast mezi *il Manzoni* / *Manzoni* dosti zkreslen.

6) Na s. 53 se výraz *signor Malaussène* objevuje po spojení *una specie di*, po němž žádný člen neklademe, takže ani tohle není prokazatelný příklad nesprávného „neužití“ členu.

Přes tyto nedostatky je však bakalářské práce Terezy Jansové přijatelná, k obhajobě ji proto doporučuji, ale navrhuji ji hodnotit jako **dobrou**.

V Českých Budějovicích dne 8. ledna 2016

doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.
oponent bakalářské práce